

L'Estat i possible solucions de l'Aqüífer Carme-Capellades

El passat 14 de maig del 2022 el GLA va organitzar una xerrada sobre l'aqüífer Carme-Capellades. Es va centrar en 3 grans blocs:

- 1 - Aqüífers i el seu funcionament
- 2 - Estat Aqüífer Carme-Capellades: Qualitat, evolució i amenaces
- 3 - Solucions
 - Reducció d'extraccions
 - Millora de la recàrrega
 - Protecció i millora de la qualitat

Farem un resum del dos darrers punts.

L'estat qualitatiu de l'aqüífer Carme-Capellades és bo en general, és cert que en algunes zones conté nivells de sulfats (250 mg/litre) i nitrats (50 mg/litre) superiors als establerts per sanitat i l'OMS pel consum humà, l'origen dels sulfats és natural per l'existència de guixos en les formacions geològiques, els nitrats és per l'acció de l'home (granges, agricultura i depuradores). L'estat quantitatiu és dolent i agreujat per la falta de pluja i d'infiltració.

Les amenaces són la sobreexplotació i la contaminació.

- La sobreexplotació és treure més aigua de la que entra, això es pot veure amb un balanç hídric que malauradament no existeix i/o amb un catàleg d'extraccions (pous, etc.).
- La contaminació ja sigui perquè a la zona de recàrrega o zones d'infiltració hi ha o s'aporten elements contaminants (guixos, fangs depuradores, fertilitzants, adobs, etc.).

Però hi ha una altra amenaça de tipus físic, el canvi de l'estructura de la hidrodinàmica de l'aqüífer, sigui per causes naturals o per causes de perforacions mal fetes tècnicament o sense els estudis geològics adequats, que trenquen el delicat equilibri de les aigües subterrànies. De fet, el comportament de l'aqüífer ha canviat des de finals dels 90, potser pous mals fets o extraccions massives han fet que es trenqui aquesta estructura i no que acabi de recuperar els nivells d'anys anteriors.

Solucions al problema quantitatiu

- Reduir les extraccions aplicant Regles d'Explotacions Coordinades (RECs),
- Optimitzar el transport reduir pèrdues en xarxa de distribució (en alguns casos es perd fins al 65% de l'aigua en alta)
- Fomentar pràctiques de recollida d'aigua pluvial, reutilització, etc.
- Augmentar la capacitat d'infiltració protegint zones de recàrrega, aplicant gestió forestal per evitar l'escorrentia i l'evapotranspiració.

Solucions per reduir contaminació

- Aplicar les mesures de diagnòstic i prevenció, ja que està declarada zona vulnerable per contaminació de nitrats des del 2021.
- Fomentar plans de fertilització agrària amb els agricultors per seguir les bones pràctiques de fertilització en quantitat i calendari per hectàrea i tipus de conreu.

RuralCAT: <https://ruralcat.gencat.cat/oficina-de-fertilitzacio/plans-millora-fertilitzacio>

- Incentivar el tractament adequat dels residus (fangs depuradores, purins, adobs, etc.)
- Ús d'estacions potabilitzadores (ETAP) per reduir nitrats i sulfats en l'aigua pel consum humà.

Grup Local d'Acció La Llacuna GLA

Grup de treball Aigua és vida,

<https://glalallacuna.cat>